

Forvaltningsrevisjon vann og avløp - Bestilling

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Steinkjer kommune

Møtedato

09.09.2020

Saknr

33/20

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 20/343 - 1

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ber revisor starte opp arbeidet med forvaltningsrevisjon - vann og avløp og utarbeide forslag til prosjektplan til neste møte.
2. Kontrollutvalget ønsker at forvaltningsrevisjonen skal fokuserer på:

Vedlegg

Lover og forskr. med betydning for vann avløp overvann

FNs bærekraftsmål nr 6

Kommunedelplan vann og avløp 2018-2021

Fagbladet

Fra plan for forvaltningsrev. 2020-24 Eksempler

Saksopplysninger

Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 ble vedtatt av kommunestyret i sak 25/20. Iht. planen er vann og avløp prioritert som første prosjekt.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Før revisor utarbeider prosjektplan som skal danne grunnlaget for prosjektet må kontrollutvalget foreta en bestilling og gi revisor innspill til hva som ønskes belyst.

En forvaltningsrevisjon innenfor vann og avløp kan ha mange innfallsvinkler.

Litt om vann og avløp:

Det er teknisk drift ved vann, avløp og utbygging i Steinkjer kommune som har ansvar for at innbyggere og næringsliv i kommunen har rent vann, og at avløpsvannet blir fraktet bort og renses før det slippes ut. I dette ansvaret ligger det bl.a. krav iht. helse, miljø, sikkerhet, økonomi, teknologi, kommunal forvaltning og forbrukerne sine rettigheter.

Kommunen må forholde seg til et sammensatt bilde når det gjelder juridiske rammebetingelser, både ved etablering av vann- og avløpsanlegg, og i den løpende driften. Det er flere myndigheter som har et delansvar for å gi rammebetingelsene. Flere lover og forskrifter men også direktiver har betydning for sektoren (se vedlegg).

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030. FNs bærekraftsmål nr 6. skal sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle (se vedlegg).

Fagbladet hadde den 21.06.2019 en reportasje der en kunne sjekk hvor gamle vann- og kloakkrørene var i kommunen (se vedlegg)

I kommunedelplan for vann og avløp 2018-2021 er det fastsatt mål og strategier (se vedlegg).

Kostra

Nøkkeltall fra Kostra oppgitt i risiko og vesentlighetsvurderingen fra revisjonen viser for gamle Steinkjer kommune følgende:

Nøkkeltall				Kostra gruppe	Landet uten Oslo
År	2016	2017	2018	2018	2018
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva.	2118	2159	2374	2608	3741
Andel fornyet kommunalt ledningsnett,	0.61	0.69	0.38	..	0.69
gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	19.9	24.9	24.9	..	29.5
Andel av total kommunal vannleveranse til	3075	3086	3620	3874	4146
lekkasje (prosent)	0.50	0.78	0.43	..	0.56
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva.	93.7	94.4	4.0	..	51.3

Fra risiko og vesentlighetsvurderingen til revisor nevnes:

- For vann- og avløpsområdet er utskiftningstakt på ledningsnett for lav, og under landsgjennomsnittet. Dette vises også i kostnadene, og på de relativt lave gebyrsatser.
- Vannkvaliteten er/har vært tvilsom i deler av kommunen. Det er forskjell mellom teknisk kvalitet og opplevd kvalitet. Lav vannkvalitet kan ha store konsekvenser for folkehelsen.
- Kommunen har en rekke myndigheter og plikter etter forurensningsloven. Kommunen har plikt og rett til å føre tilsyn med eksempelvis sanitært avløpsvann, oljeholdig avløpsvann og lignende.
- Ansvarsrisiko kan f.eks. være relevant i sammenheng med kommunenes ansvar for klimatilpasning, velfungerende avløpsnett og håndtering av overvann.

Fra administrasjonens innspill i arbeidet med planen nevnes:

- Det brukes mye penger på vann og avløp, men likevel for lave gebyrer. Mest penger går til nye anlegg, og for lite til utskifting av vannrør.
- Vannkvaliteten er bra, men den opplevde vannkvaliteten (smaken) ved to anlegg er likevel dårlig. Ett skyldes ledningsnett, det andre er kilden.
- Avløp. utfordring ift. klima og miljø. Det er utfordringer med overløp av kloakk hvor det ikke er foretatt separering. Ved fornying er det viktig at det samtidig foretas separering av gråvann og kloakk.
- Oppfølging av private anlegg (lovpålagt oppgave). Gebyrfastsettingen kan gjøres slik at man kan rigge kapasitet.
- Kommunen har krav på seg ift. vanddirektivet. Noen private avløpsanlegg i kommunen drenerer ut i vannforekomster. utfordringer ift. kjemisk tilstand.

Forvaltningsrevisor vil være tilgjengelig i møtet via Teams.

Vurdering

Når en ser på lover og forskrifter, kommunedelplan vann og avløp, FNs bærekraftsmål, administrasjonens innspill og revisors risiko og vesentlighetsvurdering viser dette at det er

mange mulige innfallsvinkler til en forvaltningsrevisjon innenfor vann og avløp.

En forvaltningsrevisjon skal bidra til læring og forbedring. Den må imidlertid begrenses. Det er derfor viktig å fokusere på det som synes mest viktig, og som best kan besvares gjennom en forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget må ta stilling til hva forvaltningsrevisjonen skal belyse, slik at revisor kan lage utkast til prosjektplan til kontrollutvalgets neste møte.

Endelig ressursramme og tidspunkt for levering avklares når revisor legger frem en prosjektplan

Saken legges frem til drøfting og vedtak.